

**Boretilladelse- og foreløbig
indvindingstilladelse til:
Ny boring på matrikel 94
Erstatningsboring for boring DGU
nr. 170.325 på matrikel 173**

Matrikel nr. Mjang, Hørup 173 og 94

25.03.2026

Datablad

Ansøger	SONFOR VAND A/S Ellegårdvej 8 Susanne Vesten sves@sonfor.dk Mjang Dam Vandværk Thomhave 10, 6470 Sydals
Rådgiver	NIRAS A/S Ceres Allé 3 8000 Aarhus C
Tilladelse • Anlæg (§21) • Indvindingsmængde (§20)	
Beliggenhed	Matr. nr. 173 og 94, Mjang Hørup
Gyldighedsperiode	25.03.2026 – 25.03.2027
Sagsnummer	24/7856
Sagsbehandler	Jolu
Kvalitetssikring	MIAN + Benl + Sesb
Hjemmel	§ 20 og § 21 i Lov om vandforsyning m.v., LBK nr. 1149 af 28/10/2024

Indhold

Datablad	1
Indhold.....	2
1 Sønderborg Kommunes afgørelse	3
2 Vilkår og bestemmelser	5
2.1 Vilkår for tilladelsen.....	5
2.2 Bestemmelser efter vandforsyningsloven.....	8
3 Tilsyn	8
4 Erstatningsregler	8
5 Ansøgning om endelig tilladelse.....	9
6 Sagsfremstilling	10
6.1 Ansøgningen	10
6.2 Vandværket	10
6.3 Indvindingssted	10
6.4 Vurdering i forhold til anden planlægning og lovgivning.....	11
6.5 Vurdering af indvindingens påvirkning af omgivelserne	12
7 Partshøring	16
8 Offentliggørelse	16
9 Klagevejledning	16
10 Bilag	18

1 Sønderborg Kommunes afgørelse

Sønderborg Kommune meddeler hermed tilladelse til etablering af erstatningsboring for DGU 170.325 på matr.nr. 173 samt ny boring på matr.nr. 94 ved Mjang Hørup. Der meddeles samtidig foreløbig tilladelse til indvinding af 12.000 m³ grundvand til ren- og prøvepumpning af borerne, der vil foregå i 14 dage. Derudover gives der tilladelse til udledning af vand fra ren- og prøvepumpning, da det er indenfor rammerne af den allerede eksisterende udledningstilladelse for returskyl. Der må ikke bores, før klagefristen er udløbet.

Tilladelsen er meddelt i henhold til § 20 og § 21 i Vandforsyningsloven¹ under de i afsnit 2 angivne vilkår.

Tilladelsen er gældende indtil 25.03.2027. Hvis indvindingen ønskes forsat efter denne dato, skal der inden tidsfristen søges om endelige indvindingstilladelse.

Den endelige indvindingsmængde og timekapaciteten for borerne, fastlægges i den endelige indvindingstilladelse baseret på prøvepumpningsresultaterne. En endelig indvindingstilladelse kan kun ventes meddelt, hvis det anses forsvarligt efter de yderligere oplysninger, som vil fremkomme efter udførelse- og prøvepumpningen af borerne.

Screening efter Miljøvurderingsloven

Der er udført en VVM-screening af den ansøgte borestilladelse, for ren-og prøvepumpning for erstatningsboring og den nye boring til miljøvurderingsloven². På baggrund af denne har Sønderborg Kommune vurderet, at en tilladelse til etablering af en erstatningsboring for DGU nr. 170.325 på matr.nr. 173 og etablering af en helt ny boring på matr.nr 94. Mjang-Hørup, ikke er omfattet af VVM-pligten, idet projektet i sig selv eller i kombination med andre aktiviteter ikke vurderes at få væsentlig indvirkning på miljøet. VVM-screeningen er udarbejdet i en selvstændig sag; 24/14162, og afgørelsen er fremsendt sammen med borestilladelsen.

Vurdering i henhold til habitatbekendtgørelsen

Der er desuden udført en vurdering i henhold til habitatbekendtgørelsens³ § 6. Sønderborg Kommune vurderer, at tilladelsen med de stillede vilkår i sig selv eller i kombination med andre planer og projekter ikke vil medføre en påvirkning af Bilag IV-arter eller de arter og naturtyper. Fra Matrikel nr.173 findes et EF-naturhabitat ca. 2,98 km væk (Fuglebeskyttelsesområdet 64), Flensborg Fjord Nybøl Nor er ca. 3,35 km væk. 2 habitatområder ligger ca. 3 km væk, nr.: 200 Augustenborg skov og nr.: 265 Sønderskov og Lambjerg.

Matrikel nr.94. Et habitatområde, Augustenborg skov, ligger omkring 700 meter væk. Et EF habitatområde ligger ca. 2,38 km væk. Den tætteste §3 sø ligger ca. 320 meter væk. Den tætteste §3 mose er ca. 375 meter væk. Der ligger også en §3 eng ca. 270 meter væk. 370 meter væk ligger Strømmen som er §3 vandløb. Der er 3 private vandløb; H8, H7 og H4 ca. 500 meter væk. Af kommunale vandløb ligger H1 og H3 ca. 400 - 550 meter væk. Se mere under afsnit 6.5.5.

¹ Lov om vandforsyning m.v., LBK nr. 1149 af 28/10/2024

² Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), LBK nr. 4 af 03/01/2023

³ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, BEK nr. 1098 af 21/08/2023

Lovgrundlag

Tilladelsen og vilkår er givet med hjemmel i følgende love og bekendtgørelser:

- Lov om vandforsyning m.v., LBK nr 1149 af 28/10/2024
- Bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning, BEK nr. 867 af 20/06/2025
- Bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg, BEK nr. 1272 af 31/10/2025
- Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af borer og brønde på land, BEK nr. 1260 af 28.10.2013
- Lov om miljøbeskyttelse, LBK nr. 1742 af 22/12/2025

2 Vilkår og bestemmelser

2.1 Vilkår for tilladelsen

Formål

- 1) Der må etableres 2 nye boringer til indvinding af grundvand til almen vandforsyning.

Tidsfrist

- 2) Tilladelsen er gyldig indtil den 25.03.2027.

Inden denne dato skal boringerne være udført og boringernes indretning skal være godkendt af kommunen.

- 3) Senest 3 måneder efter at boringerne er udført eller senest inden 25.03.2027, skal der ansøges om endelig indvindingstilladelse.

Indvindingssted

- 4) De nye boringerne på Mjang-Hørup skal placeres på de godkendte placeringerne:

- Erstatningsboring på matr.nr. 173, skal placeres 5 meter nordøst for nuværende boring, se bilag 1.
- Den nye boring på matr.nr. 94, skal placeres i området markeret på bilag 2.

- 5) Boringerne skal placeres således, at overfladevand ikke har mulighed for at løbe til boringerne.

- 6) Flytning af indvindingssted i forhold til det godkendte må kun ske efter samråd med Vand & Natur, Sønderborg Kommune.

Indvindingsmængde

- 7) Der må foreløbigt indvindes maks. 12.000 m³ grundvand til ren- og prøvepumpning af den nye boring på matr.nr. 94 i 14 dage.
- 8) Den maksimale timekapacitet for boringerne må ikke overstige 20 m³/t under den midlertidige indvinding.

Den endelige indvindingsmængde og timekapacitet fastlægges i den endelige indvindingstilladelse baseret på prøvepumpningsresultaterne.

Udførelse af boring og overbygning

- 9) Boringerne skal udføres af en uddannet brøndborer (A-bevis) efter de gældende regler fastsat i Boringsbekendtgørelsen⁴.
- 10) Hvis de nye boringer findes egnet til vandindvinding, og de ønskes bibeholdt, skal boringerne afsluttes med en overbygning, der skal udføres som en råvandsstation (jf. Boringsbekendtgørelsen §13 stk. 2).

Råvandsstationerne skal udføres efter reglerne fastsat i Boringsbekendtgørelsen (§§ 14-16), og i henhold til Dansk Ingeniørforenings norm for almene vandforsyningsanlæg (DS 442, 2. udgave 1989).

- 11) Boringerne skal indrettes, så der kan foretages en pejling af vandstanden.
- 12) Boringerne skal forsynes med vandmåler.
- 13) Efter etablering skal boringerne og overbygningerne godkendes af Sønderborg Kommune.

Fredningsbælte

- 14) I medfør af miljøbeskyttelseslovens⁵ § 24 fastlægges et cirkulært fredningsbælte med radius 10 m omkring boringerne (Se bilag 3).

Inden for dette areal må der ikke dyrkes, gødes, bruges gifte eller bekæmpelsesmidler, eller i øvrigt anbringes oplag eller bruges stoffer på en måde, der kan forurene grundvandet.

Bestemmelsen gælder fra det tidspunkt, hvor borearbejdet begynder.

Ren- og prøvepumpning af boringerne

- 15) Når boringerne er etableret, skal de ren- og prøvepumpes efter retningslinjerne i Boringsbekendtgørelsen.
- 16) Prøvepumpning af boringerne skal udføres over minimum 7 døgn med en ydelse svarende til minimum den forventede fremtidige ydelse.
- 17) Boringerne skal pejles før, under og efter prøvepumpningen med passende intervaller.
- 18) Der skal søges særskilt tilladelse til afledning af oppumpet råvand i forbindelse med ren- og prøvepumpning af boringerne.
- 19) Under prøvepumpning af boring skal der foretages følgende monitoring:

⁴ Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land, BEK nr. 1260 af 28.10.2013

⁵ Lov om miljøbeskyttelse, LBK nr. 1742 af 22/12/2025

- a. Pejling af vandstanden i nærliggende vandværksboringer.
- b. Hvis der træffes et øvre sekundært grundvandsspejl inden for de øverste 10 m fra terræn, skal der foretages pejlinger af det øvre grundvandsspejl i et piezometerrør, som installeres til formålet og fjernes efter prøvepumpningerne.
- c. Forbindelse mellem FOHM1200 og FOHM1400, ud fra modellen ligner det at den er meget tæt forbindelsen, (Se bilag 8).

Vandkvalitet

20) Der skal udtages en analyse af det oppumpede råvand fra hver af de to boringer. Analysen skal omfatte de parametre, der indgår i en "Boringskontrol" inklusive svovlbrinte og methan jf. Bilag 8 i Drikkevands-bekendtgørelsen⁶.

Prøverne skal udtages og analyseres af et akkrediteret laboratorium, og analyseresultaterne skal sendes til Sønderborg Kommune.

Indberetning af data

21) Indberetning af boredata og prøvepumpningsdata skal ske senest 3 måneder efter boringernes udførelse til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser (GEUS), efter retningslinjerne i kap. 5 i Boringsbekendtgørelsen.

22) Kopi af borerapporter, råvandsanalyser og data fra ren- og prøvepumpning skal ligeledes indsendes til Sønderborg Kommune.

Sløjfning af boringer

23) Hvis de nye indvindingsboringer ikke er egnede til vandindvinding eller af anden grund ikke ønskes anvendt, skal boringerne sløjfes jf. Vandforsyningslovens § 36.

Sløjfningen skal udføres af en uddannet brøndborer (A-bevis) efter de gældende regler fastsat i Boringsbekendtgørelsen.

Kopi af sløjfningsrapporten skal sendes til Sønderborg Kommune.

Denne tilladelse er til en erstatningsboring og en ny boring, og derfor henvises der også til Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land, BEK nr. 1260 af 28.10.2013.

⁶ Bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg, BEK nr. 1272 af 31/10/2025

Yderligere tilladelser – tilladelse til udledning af råvand

24) Der skal i forbindelse med den midlertidige indvindingstilladelse udledes råvand, som bruges til ren og prøvepumpning.

- Her anvendes eksisterende udledningstilladelse for returskyl.

2.2 Bestemmelser efter vandforsyningsloven

Sønderborg Kommune gør opmærksom på følgende bestemmelser, der er fastsat i vandforsyningsloven eller i bekendtgørelser til denne. Bestemmelserne kan ikke påklages.

- På grundlag af denne tilladelse kan borerne etableres og afprøves. Borearbejdet må dog ikke påbegyndes, før klagefristen er udløbet, eller før eventuelle klagesager er afgjort.
- Forinden borearbejdet påbegyndes, skal der indgives meddelelse herom til Sønderborg Kommune. Kommunen skal have oplyst, hvem der udfører borearbejdet.
- I medfør af vandforsyningslovens § 23 er vandværket erstatningspligtig for skader, der forvoldes i bestående forhold ved sænkning af grundvandsstanden under boringens udførelse og afprøvning. Erstatningspligten gælder også ved driften af de færdige borer.
- Borerne må ikke tages i brug, før kommunen har meddelt endelig vandindvindingstilladelse.

3 Tilsyn

Sønderborg Kommune er tilsynsmyndighed, og fører tilsyn med, at de stillede vilkår overholdes. Hvis vilkårene ikke overholdes, kan tilladelse tilbagekaldes uden erstatning jf. vandforsyningslovens § 34.

4 Erstatningsregler

Vandværks ejer er jf. §23 i vandforsyningsloven erstatningspligtig for skader, der opstår som følge etablering og drift af anlægget. Skaderne kan f.eks. opstå som følge af forandring af grundvandsstanden, ændring af vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer m.v. I mangel på enighed afgøres erstatningsspørgsmål af taksationsmyndighederne.

5 Ansøgning om endelig tilladelse

Hvis indvindingen ønskes fortsat efter den 25.03.2027, skal der inden tidsfristens udløb søges om endelig indvindingstilladelse.

Ansøgningen skal fremsendes til Sønderborg Kommune, Vand & Natur. Følgende oplysninger skal vedlægges ansøgningen, eller være tilgængeligt i Jupiter:

- Udfyldt ansøgningsskema inkl. beskrivelse og evt. skitse af:
 - Boringernes placering i forhold til skel, bygninger m.v.
 - Indvindingsanlæggets indretning
 - Indvindingspumpe: Fabrikant, pumpetype og ydelse (m³/t)
- Borerapport, boringsfikspunkt og pejlepunkt
- Resultat af ren- og prøvepumpning
- Analyser af råvandet

En endelig indvindingstilladelse kan kun ventes meddelt, hvis det anses forsvarligt efter de yderligere oplysninger, som vil fremkomme efter udførelse, prøvetagning og prøvepumpning af borerne.

Beskyttelseszoner omkring de nye borer

Sønderborg Kommune gør opmærksom på, at hvis der gives endelig indvindingstilladelse til erstatningsboringen for DGU nr.: 170.325 på matr.nr. 173 samt den anden boring på matr.nr 94, vil det medføre en række rådighedsindskrænkninger for lodsejere i nærheden af borerne, for at sikre beskyttelsen af de nye borer.

I Bilag 3 ses et kort over afstandszoner omkring de nye borer, og af nedenstående findes en oversigt over forbud ved almene vandforsyningsboringer:

- **10 m fedningsbælte:** Der må ikke dyrkes, gødes, anvendes pesticider, eller i øvrigt anbringes oplag eller bruges stoffer på en måde, der kan forurene grundvandet.
- **25 m zone:** Der må ikke dyrkes, gødes eller anvendes pesticider til erhvervsmæssige eller offentlige formål.
- **300 m zone:** Der må ikke etableres nedsivningsanlæg.
- **Boringsnært beskyttelsesområde (BNBO):** Da Mjang Dam er et alment vandværk, vil der blive udlagt et boringsnært beskyttelses-område (BNBO) omkring hver boring. Den geografiske udstrækning af BNBO'et omkring borerne afhænger bl.a. af vandværkets indvindingstilladelse, magasinets transmissivitet og grundvandets trykgradient. Det er Miljøstyrelsen som fastlægger BNBO.

6 Sagsfremstilling

6.1 Ansøgningen

Sønderborg Kommune, Vand & Natur, modtog den 15. januar 2025 en ansøgning om boretilladelse til 2 nye boringer, henholdsvis en erstatning for DGU nr. 170.325 samt en ny på matrikel 94, Mjang- Hørup, til almen vandforsyning fra Mjang Dam Vandværk. Sammen med ansøgningsskemaet indsendte vandværket også et VVM-anmeldeskema.

Mjang Dam Vandværk har indsendt ansøgningen, da de ønsker at etablere en erstatningsboring for DGU 170.325, da den er gamle og meget slidt, og det er et spørgsmål om tid før den ikke kan mere. Der også behov for en ny boring, da man skal nedlægge boringer andre steder ved Huholt vandværk. Der er derfor behov for nye boringer for at kunne fremtidssikre drikkevandsforsyningen fra Mjang Dam Vandværk.

Erstatningsboringen skal bygges på samme råvandsstation som DGU 170.325, den gamle boring sløjfes. For matr.nr. 94 vil man etablere en helt ny råvandstation. Det er forventningen, at begge boringer skal være 70 meter dyb.

6.2 Vandværket

Mjang Dam Vandværk blev oprettet i 1970 og er et alment vandværk, som forsyner Augustenborg og omegn. Vandværkets behandlingsanlæg er beliggende på Thomhave 10, 6470 Sydals.

Vandværket har en indvindingstilladelse på 1.000.000 m³/år og indvinder fra 3 boringer, og vil herefter have 4 aktive boringer, når de nye boringer er etableret. Det er ikke hensigten at indvindingen skal øges så den overstiger 1.000.000 m³/år.

De sidste 5 år har vandværket i gennemsnit indvundet ca. 834.000 m³/år.

6.3 Indvindingssted

Mjang Dam Vandværk ønsker at etablere 2 nye boringer. En erstatningsboring for den gamle DGU nr. 170.325, samt yderligere en ekstra boring på matr.nr. 94, se Bilag 1-2.

Der har inden valget af dette blevet undersøgt andre muligheder, men det har vidst sig at dette område har været bedst.

Man ønsker under prøvepumpningsforsøget for erstatningsboringen at undersøge forbindelsen mellem de omkringliggende boringer, og forbindelsen mellem lagene FOHM1200 og FOHM1400. Se bilag 8.

Vejledende afstandskrav

Alle vejledende afstandskrav er overholdt, jf. DS 442, Dansk Ingeniørforenings norm for almene vandforsyningsanlæg.

Forureningstrusler

Matr.nr. 173:

Den nærmeste jordforurening er et V2 kortlagt areal der ligger ca. 1 km væk fra Matr. nr. 173. De nærmeste bygninger er på spildevandsledning. Nabomatriklen matr.nr. 150 er landbrugsareal, men fra kortmateriale bliver der ikke dyrket indenfor beskyttelseszonen. Ligeledes er nabomatriklerne matr.nr. 127 og 130 registreret som landbrugsejendomme, på orthofoto med træer.

Matr.nr. 94:

Matr.nr. 94 har matrikel 12b, Mjang-Hørup som nabo, hvilket på ortofoto er landbrugsareal. De nærmeste bygninger indenfor 300 meter er ikke på spildevandsledning.

Vandkvalitet

Vandet i området er af vandtype D med relativt lave sulfatindhold (20-25 mg/l). Det vurderes at der er en lille sårbarhed i området. Af tidligere undersøgelser har sulfatindholdet været højere hvis indvindingen var højere, hvilket kan skyldes en overfladepåvirkning. Af rapporten "Vurdering af grundvandsressourcen størrelse og indvindingens påvirkning på omgivelserne af Als", illustreres det også, at hvis indvinding bliver større end 1.000.000 m³/år, vil risikoen for sulfatpåvirkning øges.

Godkendelse af indvindingsstedet

Baseret på de eksisterende data, vurderer Sønderborg Kommune, at det ansøgte indvindingssted er oplagt til de nye borer.

6.4 Vurdering i forhold til anden planlægning og lovgivning

6.4.1 Sønderborg Kommunes Vandforsyningsplan 2023-2031

De nye borer er en erstatningsboring samt en helt ny boring, som skal erstatte sløjfning af borer andetsteds, de placeres på matriklerne 173, og 94, Mjang-Hørup, jf.

Vandforsyningsplanen. Sønderborg Kommune vurderer, at ansøgningen er i overensstemmelse med Sønderborg Kommunes Vandforsyningsplan 2023-2031.

6.4.2 Miljøstyrelsens vandområdeplaner 2021-2027

Kommunen skal, jf. indsatsbekendtgørelsen⁷, vurdere, om projektet indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af en grundvandsforekomst.

I området ved kildeplads findes den dybe grundvandsforekomst dkmj_37_ks. Miljømålene for grundvandsforekomsten er god kemisk og kvantitativ tilstand. Miljøstyrelsen vurderer i

⁷ Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, BEK nr. 1669 af 08/12/2025

basisanalysen, at grundvandsforekomsten på nuværende tidspunkt er i både god kemisk og kvantitativ tilstand, og at der ikke er risiko for manglende målopfyldelsen i 2027.

Sønderborg Kommune vurderer, at den nye kildeplads ikke vil medføre en forringelse af grundvandsforekomstens tilstand, og ikke vil hindre opfyldelse af de fastsatte miljømål, da det ikke er meningen at indvinding skal øges, men forbliver konstant som tidligere. Vandindvindingen strider således ikke mod Miljøstyrelsens Vandområdeplaner 2021-2027.

6.4.3 Kommuneplan og lokalplan

Området ved den nye kildeplads er ikke lokalplanlagt og er heller ikke rammelagt i kommuneplanen.

6.4.4 Råstofsinteresser

Området er jf. gældende råstofplan for Region Syddanmark ikke udlagt til råstofområde. Der findes et råstofområde 3,17 km væk fra matr. 173, Mjang, Hørup Gammelgård.

6.4.5 Kulturhistoriske interesser

Matr.nr. 173:

Ligger inden for følgende udpegninger: Bevaringsværdigt landskab, større sammenhængende landskab, kirkelandskab, kulturhistoriske bevaringsværdier, samt et stykke fra et beskyttede sten- og jorddige. Det beskyttede sten- og jorddige befinder sig ca. 330 meter væk. Matrikel nr. 173 dækkes halvt af et kirkelandskabs og kulturhistorisk bevaringsværdig udpegnings. (Se bilag 7)
Det vurderes at erstatningsboringen ikke har betydning for disse områder.

Matr.nr. 94:

100 meter væk ligger der er beskyttet sten og jorddige. 400 meter væk findes en søbeskyttelseslinje. 1,35 km væk findes en skovbeskyttelseslinje. 475 meter væk findes et fredet område. 1,25 km væk findes en strandbeskyttelseslinje. 630 meter væk er fortidsbeskyttelseslinjer (Se bilag 7).
Det vurderes at den nye boring ikke har betydning for disse områder.

6.5 Vurdering af indvindingens påvirkning af omgivelserne

6.5.1 Geologi og hydrogeologi

Baseret på allerede eksisterende boring på matrikel 173, Mjang-Hørup DGU nr.: 170.325.
Fordeler lagene sig således:

0-0,7 m.u.t: Muld
0,7-3,5 m.u.t: leret till
3,5-28 m.u.t.: leret till
28-29,4 m.u.t.: glacialt smeltevandssand
29,4-35 m.u.t.: leret til leret till
35-36 m.u.t.: glacialt smeltevandssand

36-53,5 m.u.t.: leret till
53,5-63,5 m.u.t.: glacialt smeltevandssand
63,5-70 m.u.t.: oligocæn-miocæn-pliocæn glimmerler

Filtret for boring 170.325 trækker vand i dybden 56,3-63,3 m.u.t.
Ler tykkelsen over magasinet er 38,4 meter.
Selve magasinet vandet hentes fra er 10 meter tykt.
Bunden af boringen er ved 70 meter.
Der indvindes på nuværende tidspunkt vand i FOHM1400.

Baseret på den allerede eksisterende boring (DGU 170.320) på matrikel 94, Mjang, Hørup fordeler lagene sig således:

0,4-2,5 m.u.t. glacialt moræneler (leret till)
2,5-7 m.u.t. glacialt smeltevandsler
7-31,5 m.u.t. glacialt moræneler (leret till)
31,5-37 m.u.t. glacialt smeltevandssand
37-46 m.u.t. glacialt moræneler (leret till)
46-53,5 m.u.t. glacialt smeltevandssand
53,5-62 m.u.t. oligo-,mio-,pliocæn glimmersand

Filtret for denne boring trækker vand i dybden 46-53,5 m.u.t.
Ler tykkelsen over magasinet er 40,1 meter.
Selve magasinet vandet hentes fra er 7,5 meter tykt.
Bunden af boring er ved 62 meter.
Der indvindes på nuværende tidspunkt vand i FOHM1400.

6.5.2 Fremtidig indvindingsmængde

Indvindingsmængden forbliver konstant og skal ikke øges mere end det tilladte.
For den midlertidige indvindingstilladelse, skal der indvindes 12.000 m³ grundvand til ren og prøvepumpning.

6.5.3 Påvirkning af grundvandsmagasinet og andre indvindinger

Grundvandsinteresser i området

Den nye kildeplads er placeret i et område med drikkevandsinteresser.

De nærmeste vandværker er Kirke-Hørup med en afstand på ca. 950 meter, Hørup-Høruphav Vandværk ca. 2,42 km, Vollerup-Ulkebøl ca. 3,31 km, samt Huholt vandværk der ligger ca. 4 km væk.

De nærmeste eksisterende vandværker indenfor samme indvindingsområde er Asserballe vandværk ca. 4,5 km væk.

Ressourceopgørelserne over grundvandsressourcen for Sydals ⁸. viser, at udnyttelsesgraden er på sit max. Med denne indeværende indvindingsmængde kan det godt løbe rundt.

⁸ NIRAS (2022) vurdering af grundvandsressourcen størrelse og indvindings påvirkning på omgivelserne på Als

Sønderborg Kommune vurderer, at grundvandsressourcen i området er tilstrækkelig til den forventede fremtidige indvinding med erstatningsboringen samt den nye boring, da indvindingsmængden ikke ændres.

Modelberegning af sænkningstragten

Der er foretaget beregninger af sænkningstragt, natur- og vandløbspåvirkning ved brug af analytiske beregningsværktøjer (baseret på hhv. Theis ligningen og Hunt (2003)). Beregningerne viser, at ved en maksimal pumpeydelse på 44 m³/t for boringen DGU 170.325, samt allerede eksisterende boring DGU 170.320 med en maksimal pumpeydelse på 60 m³/t, vil der ikke være en påvirkning af vandløb, naturområder eller beskyttede arter.

Andre vandværker i området

De nærmeste vandværker fra matr.nr. 173, er Kirke-Hørup med en afstand på ca. 950 meter, Hørup-Høruphav Vandværk ca. 2,42 km, Vollerup-Ulkebøl ca. 3,31 km, samt Huholt Vandværk der ligger ca. 4 km væk.

De nærmeste eksisterende vandværker indenfor samme indvindingsområde er Asserballe vandværk ca. 4,5 km væk.

De nærmeste vandværker fra matr.nr. 94, er Kirke-Hørup med en afstand på ca. 1,89 km, Hørup-Høruphav Vandværk ca. 3,47 km, Vollerup-Ulkebøl ca. 3,32 km, samt Huholt vandværk der ligger ca. 4,28 km væk.

De nærmeste eksisterende vandværker indenfor samme indvindingsområde er Asserballe vandværk ca. 4,48 km væk.

Det vurderes ikke at den nye boring vil påvirke de allerede eksisterende boringer.

Enkeltindvindinger

De nærmeste enkeltindvindere er boringerne DGU 170.145, 170.456 og 170.520, der ligger henholdsvis 1,76, 1,46 og 1,53 km væk fra matr.nr. 173, og henholdsvis 2,67 km, 2,56 km og 1,52 km væk fra den nye boringsplacering på matr.nr. 94.

Monitering under prøvepumpning

Ved prøvepumpning af den nye boring på matr.nr.94, vil sænkningen af grundvandspotentialet blive monitoreret i nærtliggende vandværksboring. Disse sænkingsdata vil blive anvendt, når den endelig indvindingstilladelse skal udarbejdes. Det oplyses at den nærtliggende boring 170.621 skal benyttes til logning mens prøvepumpning finder sted.

Ligeledes er FOHM1200 og FOHM1400 tæt på hinanden i forhold til den geologiske model for området (Se bilag 8). Der vil også blive monitoreret for forbindelsen mellem disse magasiner under prøvepumpning.

6.5.4 Påvirkning af natur, vand og dyrearter

Beskyttede naturområder, vandløb, kystvande og arter i området

I området hvor boringen skal bygges på Matrikel 173, Mjang-Hørup findes følgende:

Et EF-naturhabitat findes ca. 2,98 km væk. Fuglebeskyttelsesområdet 64, Flensborg Fjord Nybøl Nor er ca. 3,35 km væk. 2 habitatområder ligger 3 km væk, nr.: 200 Augustenborg skov og nr.: 265 Sønderskov og Lambjerg. Fra området findes også §3 eng omkring 1,41 km væk, 2 §3 moser ligger ca. 445-783 meter væk. Der er nogle §3 søer i området og det tætteste liggende er placeret ca. 630 meter væk. §3 overdrev ligger det tætteste ca. 1,5 km væk. Et natur- og vildtreservat findes ca. 1,7 km væk (Se bilag 5-6)

Der er et privat rørlagt vandløb ca. 35-40 meter nordøst for boringen DGU 170.325 (Navn H7), den nøjagtige placering af vandløbet kendes ikke. H7 har udløb i det offentlige rørlagte vandløb H3 som ligger ca. 384 meter nord for boringen. Nedstrøms er H3 både § 3 beskyttet og målsat. Der er ingen direkte sammenhæng med boring og vandløb, og der sker således ingen direkte udledning og påvirkning (Se bilag 5-6).

I området hvor boring skal bygges på matrikel 94, Mjang-Hørup, er den tætteste §3 sø ca. 320 meter væk. Den tætteste §3 mose er ca. 375 meter væk. Der ligger også en §3 eng ca. 270 meter væk. 370 meter væk ligger Strømmen som er §3 vandløb. Der er 3 private vandløb H8, H7 og H4 ca. 500 meter væk. Af kommunale vandløb ligger H1 og H3 ca. omkring 400-550 meter væk. Fra Matr. nr. 94 er der ca. 430 meter til de observationer man har fundet vedr. arter.

I en radius af 7 km² er der fundet arter (Se bilag 4-5). De ligger omkring henholdsvis 1,7 km og omkring 430 m fra boringsplaceringerne (Se bilag 4).

Det vurderes, at projektet ikke indebærer at beskyttede naturtyper ændrer tilstand eller at yngle- og rasteområder for bilag IV arter eller andre arter påvirkes negativt.

6.5.5 Påvirkning af habitatområder og Bilag IV-arter

I henhold til habitatbekendtgørelsens § 6, skal Sønderborg Kommune vurdere, om afgørelser i medfør af bestemmelser i Vandforsyningslovens § 20 og §21 i sig selv eller i kombination med andre planer og projekter, kan påvirke udpegningsgrundlaget i internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

Med baggrund i beregningerne af sænkning i det primære magasin og den store lertykkelse over magasinerne for begge boringer, vurderer Sønderborg Kommune, at tilladelsen med de stillede vilkår i sig selv eller i kombination med andre planer og projekter ikke vil medføre en påvirkning af Bilag IV-arter eller de arter og naturtyper, som udgør udpegningsgrundlaget for det internationale naturbeskyttelsesområde ved Nybøl Nor.

6.5.6 Sammenfatning

Sønderborg Kommune vurderer, at erstatningsboringen for DGU 170.325 og den nye boring på matr.nr. 94 Mjang-Hørup, samt den forventede fremtidige indvinding, ikke vil påvirke grundvandsmagasinet, andre indvindinger, naturområder, vandløb, kystvande eller internationale beskyttede arter eller habitatområder væsentligt.

Hvis grundlaget, som denne vurdering er baseret på, skulle vise sig fejlagtig efter yderligere oplysninger, kan dette medføre, at vilkårene i den endelige tilladelse ændres, eller i særlige tilfælde at en endelig tilladelse nægtes.

7 Partshøring

Udkastet til bore- og midlertidig indvindingstilladelse samt afgørelse om ikke VVM-pligt, har været i høring hos ansøger, samt hos nabolodsejere til de nye boringer i perioden mellem d. 10- og 24 marts 2026.

Rådgiver Niels Jepsen fra Spiras, har d. 20-03-2026 på vegne Søren Beck, lodsejer af matrikel 12b – Mjang Hørup, indsendt en henvendelse til projektet.

Søren Beck forespørger oplysninger om nuværende samt kommende BNBOer omkring boringerne ved Mjang Dam Vandværk, som har betydning for hans fremtidige landbrugsdrift, da han ønsker et fair forløb og ligeledes fair kompensation.

Susanna Esbensen fra Vand- og Natur i Sønderborg Kommune, har som ansvarlig for BNBO-området d. 20-03-2026 besvaret henvendelsen. Der henvises til, at BNBO erstatningsnotaterne for nuværende boringer ved Mjang Dam Vandværk er i gang med at blive godkendt. BNBO for den kommende erstatningsboring samt den nye boring, bliver først udregnet af Miljøstyrelsen efter boringerne er etableret, da det afhænger af både geologien samt hvor ydende boringerne er.

Sønderborg Kommune vurderer derfor, at henvendelsen ikke har betydning for udstedelsen af denne tilladelse, da forløbet vedr. BNBO kræver først etablering- og indvinding fra boringerne, og sikre derfor lodsejer om at der til den tid vil være et fair- og transparent forløb.

8 Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres d. 25.03.2026 ved annoncering på Sønderborg Kommunes hjemmeside.

9 Klagevejledning

Afgørelsen om boretilladelse- og foreløbig indvindingstilladelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af:

- Ansøgeren
- Enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Miljøstyrelsen
- Danmarks Naturfredningsforening
- Forbrugerrådet
- Danmarks Sportsfiskerforbund

Klagen skal sendes til Miljø- og Fødevareklagenævnet via Klageportalen, som tilgås fra www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden via klageportalen. I klageportalen sendes din klage automatisk først til Sønderborg Kommune. Hvis vi fastholder afgørelsen, sender vi klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Når du klager, skal du betale et gebyr, som fremgår af www.naevneneshus.dk. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Yderlig vejledning for klage findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside:
<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/vejledning/>

Klagefrist

Klagefristen udløber 4 uger efter afgørelsen er offentliggjort. Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb den d. 22-04-2026.

Civilt søgsmål

Afgørelsen kan indbringes for domstolene jævnfør miljøbeskyttelseslovens § 101 stk. 1. Ønsker du at prøve afgørelsens gyldighed ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden for klagefristen, er fristen for at anlægge et civilt søgsmål 6 måneder efter at Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse foreligger.

Med venlig hilsen

Johannes Felipe Lund-Larsen
Vand & Natur,
Sønderborg Kommune

Tlf.: 27 90 55 12
E-mail: jolu@sonderborg.dk

Bilag:

Bilag 1: Kortudsnit over matrikel nummer 173

Bilag 2: Kortudsnit over matrikel nummer 94

Bilag 3: Afstandszoner omkring borerne

Bilag 4: Oversigt over artsobservationer indenfor 7 km² af erstatningsboring

Bilag 5: Liste over arter

Bilag 6: Vandløb og §3 arealer i nærheden af erstatningsboringen

Bilag 7: Fredede arealer, samt beskyttelseslinjer indenfor åer, søer, strand og skove, samt de forskellige fortidsminder.

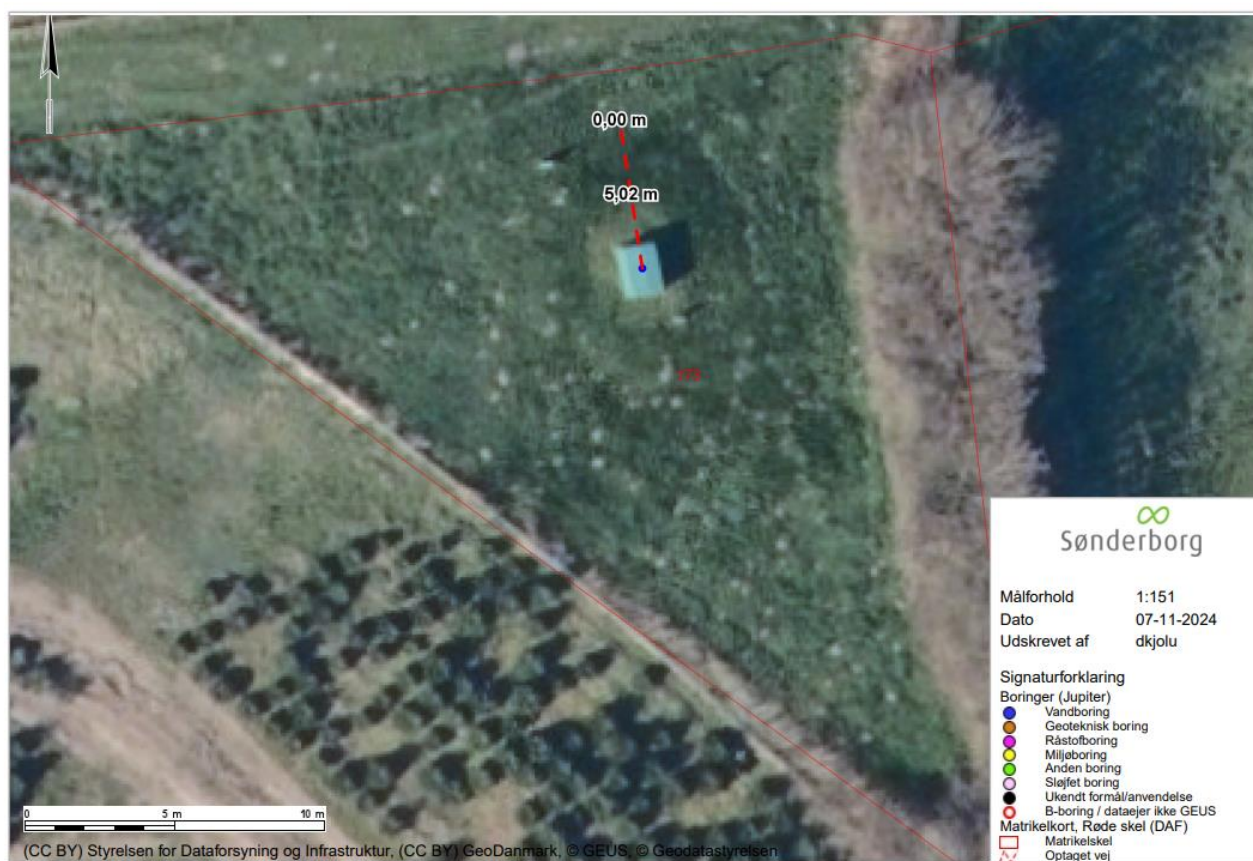
Bilag 8: Geologisk model for området ved Mjang-Hørup.

Kopi af tilladelse med bilag er tilsendt:

1. Miljøstyrelsen - mst@mst.dk
2. Danmarks Naturfredningsforening - dnsoenderborg-sager@dn.dk
3. Danmarks Sportsfiskerforbund - post@sportsfiskerforbundet.dk
4. Forbrugerrådet - fbr@fbr.dk
5. Styrelsen for Patientsikkerhed - trsyd@stps.dk

10 Bilag

Bilag 1

Bilag 1 viser den nuværende placering for boringen (DGU nr. 170.325). Den nye boring vil blive flyttet 5 meter nord.

Bilag 2

Bilag 2 viser et kortudsnit af matrikel nr. 94 Mjang Hørup. Bygning som der ses på figuren, er selve Mjang Dam vandværket. Den blå cirkel i det nordvestlige hjørne er den allerede eksisterende boring DGU nr. 170.320. Det røde kryds viser hvorhenne den nye boring skal etableres.

Bilag 3 Oversigt over beskyttelseszoner ved almene vandforsyninger

Tabellen angiver de væsentligste zoner og forbud i lovgivningen i forhold til borer til almen vandforsyning. Der gøres opmærksom på, at dette ikke er en udtømmende liste, og at yderligere forbud kan forekomme i speciallovgivning.

Beskyttelseszone	Forbud	Hjemmel
10 m zone (fredningsbælte)	Der må ikke dyrkes, gødes eller anvendes pesticider , eller i øvrigt anbringes oplag eller bruges stoffer på en måde, der kan forurene grundvandet	Beskrevet i cirkulære 1980-02-28 nr. 64 om vandindvinding Vilkår i indvindingstilladelsen jf. Miljøbeskyttelsesloven § 24
25 m zone	Der må ikke dyrkes, gødes eller anvendes pesticider til erhvervsmæssige og offentlige formål	Miljøbeskyttelsesloven § 21 b
	Der må ikke etableres nedsivningsanlæg til afledning af tag- og overfladevand	Spildevandsbekendtgørelsen § 38
50 m zone	Der må ikke etableres nye vaskepladser	Miljøbeskyttelsesloven § 21 c stk. 3 Vaskepladsbekendtgørelsen § 9 nr. 1
	Der må ikke etableres terrænnære jordvarmeanlæg	Jordvarmebekendtgørelsen § 9 stk. 2
	Der må ikke etableres olietanke (omfattet af § 25 stk.1)	Olietankbekendtgørelsen § 27 stk. 1 nr. 1
300 m zone	Der må ikke etableres dybe jordvarmeanlæg	Jordvarmebekendtgørelsen § 9 stk. 3
	Der må ikke etableres nedsivningsanlæg (tag- og overfladevand undtaget)	Spildevandsbekendtgørelsen § 37 nr. 8
	Ingen håndtering mv. af pesticider eller udvendig vask af udstyr	Miljøbeskyttelsesloven § 21 c stk. 2 Vaskepladsbekendtgørelsen § 13 stk.1 nr. 1
Boringsnært beskyttelsesområde (BNBO)	Der må ikke til erhvervsmæssige eller offentlige formål etableres nye vaskepladser eller ske håndtering mv. af pesticider eller udvendig vask af udstyr	Miljøbeskyttelsesloven § 21 c stk. 1
	Der må ikke etableres dybe jordvarmeanlæg indenfor den del af BNBO, der er indenfor 300 m fra boringen	Jordvarmebekendtgørelsen § 9 stk. 5

Bilag 4

Bilag 4 viser oplandet for hvor erstatningsboringen skal placeres. Cirklen viser et areal på 7 km². Børingsplaceringerne kan ses med blå farver. Krydset er Matr.nr. 94 og centrum for den blå cirkel er matr.nr. 173. Sort og orange områder viser hvor der er observeret arter.

Bilag 5

Bilag 5 viser de fundne arter der observeret indenfor en radius af 7 km² fra hvor boringen ønskes placeret, se bilag 4.

ArtRegNavn	ArtID	Art - Dansk	Art - Latin
Art	5205	Butbladet skræppe	Rumex obtusifolius
Art	4843	Almindelig vorterod	Ficaria verna subsp. verna
Art	1210	Håret star	Carex hirta
Art	6412	Kløverslægten	Trifolium
Art	3268	Lyse-siv	Juncus effusus
Art	12019	Butsnudet frø	Rana temporaria
Art	3552	Almindelig rajgræs	Lolium perenne
Art	13321	Vibe	Vanellus vanellus
Art	3089	Fløjlgræs	Holcus lanatus
Art	4423	Lancet-vejbred	Plantago lanceolata
Art	2016	Mose-bunke	Deschampsia cespitosa
Art	116	Almindelig hvene	Agrostis capillaris
Art	130	Kryb-hvene	Agrostis stolonifera
Art	1806	Almindelig hvidtjørn	Crataegus laevigata
Art	4976	Hunde-rose	Rosa canina
Art	1625	Ager-tidsel	Cirsium arvense
Art	116	Almindelig hvene	Agrostis capillaris
Art	3414	Kors-andemad	Lemna trisulca
Art	12019	Butsnudet frø	Rana temporaria
Art	3268	Lyse-siv	Juncus effusus
Art	3413	Liden andemad	Lemna minor
Art	6529	Stor nælde	Urtica dioica
Art	774	Sideskærm	Berula erecta
Art	5749	Bittersød natskygge	Solanum dulcamara
Art	397	Angelik	Angelica sylvestris
Art	4299	Tagrør	Phragmites australis
Art	2683	Burre-snerre	Galium aparine
Art	938	Eng-rørhvene	Calamagrostis canescens
Art	4263	Rørgræs	Phalaris arundinacea
Art	4940	Hvid næbfrø	Rhynchospora alba
Art	2612	Almindelig mjøddurt	Filipendula ulmaria
Art	3663	Almindelig fredløs	Lysimachia vulgaris
Art	3388	Gul fladbælg	Lathyrus pratensis
Art	557	Drophavre	Arrhenatherum elatius
Art	4942	Ribsslægten	Ribes
Art	4731	Fugle-kirsebær	Prunus avium
Art	91	Hestekastanie	Aesculus hippocastanum
Art	4494	Almindelig rapgræs	Poa trivialis

Art	4880	Lav ranunkel	Ranunculus repens
Art	6529	Stor nælde	Urtica dioica
Art	435	Vild kørvel	Anthriscus sylvestris
Art	3089	Fløjlgræs	Holcus lanatus
Art	3692	Skov-æble	Malus sylvestris
Art	4573	Bævreasp	Populus tremula
Art	4338	Blå-gran	Picea pungens
Art	3552	Almindelig rajgræs	Lolium perenne
Art	2786	Feber-nellikerod	Geum urbanum
Art	5423	Almindelig hyld	Sambucus nigra
Art	1810	Engriflet hvidtjørn	Crataegus monogyna
Art	235	Rød-el	Alnus glutinosa
Art	1049331	Brombær	Rubus fruticosus sensu lato
Art	10042	Odder	Lutra lutra
Art	10058	Ræv	Vulpes vulpes
Art	10053	Grævling	Meles meles

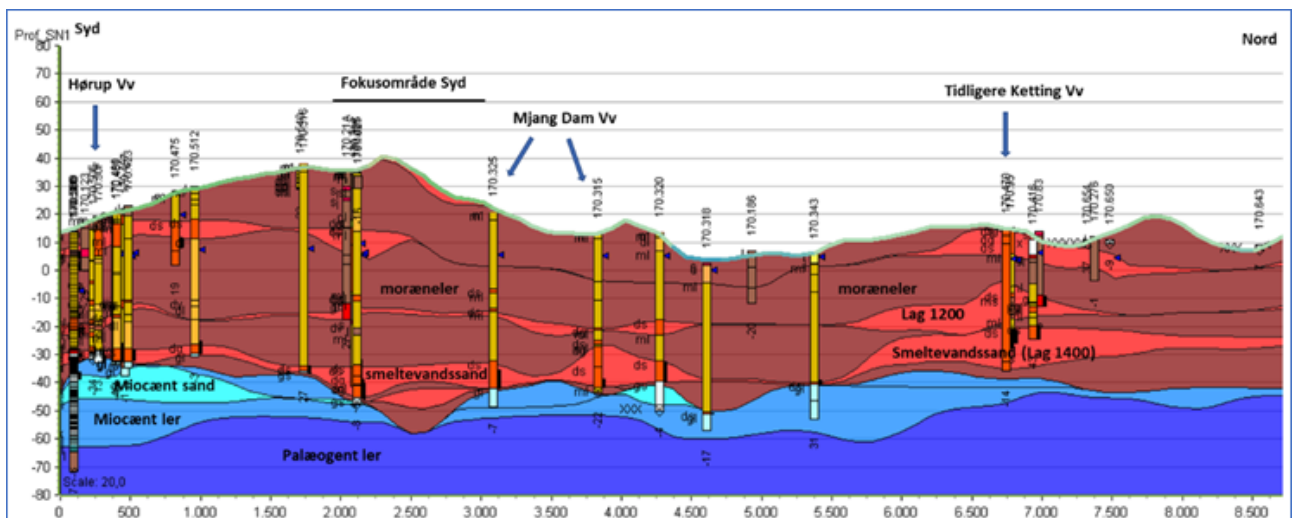
Bilag 6

Bilag 7

Bilag 7 her vises de fredede arealer, samt beskyttelseslinjer indenfor åer, søer, strand og skove, samt de forskellige fortidsminder, som er i området. Boringsplacering for matr.nr. 173 er i midten af det røde kryds. Matr.nr 94, ses som det blå kryds på kortet.

Bilag 8

Bilag 8 viser en geologisk model med et overblik over de geologiske lag i området, samt fokusområdet hvor man ønsker at lave borerne og monitoreringen. Figuren viser også den tætte forbindelse mellem magasinerne FOHM1200 og FOHM1400.